

ऋषिमण्डल-स्तोत्र

आद्यंताक्षरसंलक्ष्यमक्षरं व्याप्य यत्स्थितम् ।
अग्निज्वालासमं नादं बिन्दुरेखासमन्वितम् ॥१॥

अग्निज्वाला-समाक्रान्तं मनोमल-विशोधनम् ।
दैदीप्यमानं हृत्पद्मे तत्पदं नौमि निर्मलम् ॥२॥ युग्मम् ।

ओं नमोऽर्हद्भ्यः शोभ्यः ओं सिद्धेभ्यो नमो नमः ।
ओं नमः सर्वसूरिभ्यः उपाध्यायेभ्यः ओं नमः ॥३॥

ओं नमः सर्वसाधुभ्यः तत्त्वदृष्टिभ्यः ओं नमः ।
ओं नमः शुद्धबोधेभ्यश्चारित्र्येभ्यो नमो नमः ॥४॥ युग्मम् ।

श्रेयसेऽस्तु श्रियेऽस्त्वेतदर्हदाद्यष्टकं शुभम् ।
स्थानेष्वष्टसु संन्यस्तं पृथग्बीजसमन्वितम् ॥५॥

आद्यं पदं शिरो रक्षेत् परं रक्षतु मस्तकम् ।
तृतीय रक्षेत्रे द्वे तुर्यं रक्षेच्च नासिकाम् ॥६॥

पंचमं तु मुखं रक्षेत् षष्ठं रक्षतु कण्ठिकाम् ।
सप्तमं रक्षेत्राभ्यंतं पादांतं चाष्टमं पुनः ॥७॥ युग्मम् ।

पूर्व प्रणवतः सांतः सरेफो द्वित्रिपंचषान् ।
सप्ताष्टदशसूर्याकान् श्रितो बिन्दुस्वरान् पृथक् ॥८॥

पुज्यनामाक्षराद्यास्तु पंचदर्शनबोधकम् ।
चारित्र्येभ्यो नमो मध्ये ह्रीं सांतसमलंकृतम् ॥९॥
जाप्य मंत्रः- ओं ह्रां ह्रीं हुं हूं ह्रें ह्रौं ह्रः अ सि आ उ सा
सम्यग्दर्शन- ज्ञान-चारित्र्येभ्यो ह्रीं नमः ।

जंबूवृक्षधरो द्वीपः क्षारोदधि समावृतः ।
अर्हदाद्यष्टकैरष्ट - काष्ठाधिष्ठैरलंकृतः ॥१॥

तन्मध्ये संगतो मेरुः कूटलक्षैरलंकृतः ।
उच्चैरुच्चैस्तरस्तारः तारामंडलमंडितः ॥२॥

तस्योपरि सकारांतं बीजमध्यास्य सर्वगम् ।
नमामि बिम्बमाहर्त्यं ललाटस्थं निरंजनम् ॥३॥ विशेषकम् ।

अक्षयं निर्मलं शांतं बहुलं जाड्यतोऽज्झितम् ।
निरीहं निरहंकारं सारं सारतरं घनम् ॥४॥

अनुश्रुतं शुभं स्फीतं सात्त्विकं राजसं मतम् ।
तामसं विरसं बुद्धं तैजसं शर्वरीसमम् ॥५॥

साकारं च निराकारं सरसं विरसं परम् ।
परापरं परातीतं परं परपरापरम् ॥६॥

सकलं निष्कलं तुष्टं निर्भतं भ्रान्तिवर्जितम् ।
निरंजनं निराकांक्षं निर्लेपं वीतसंशयम् ॥७॥

ब्रह्माणमीश्वरं बुद्धं शुद्धं सिद्धमभंगुरम् ।
ज्योतीरूपं महादेवं लोकालोकप्रकाशकम् ॥८॥ कुलकम् ।

अर्हदाख्यः सवर्णान्तः सरफो बिंदुमंडितः ।
तुर्यस्वरसमायुक्तो बहुध्यानादिमालितः ॥९॥

एकवर्णं द्विवर्णं च त्रिवर्णं तुर्यवर्णकम् ।
पंचवर्णं महावर्णं सपरं च परापरम् ॥१०॥ युग्मम् ।

अस्मिन् बीजे स्थिताः सर्वे ऋषभाद्या जिनोत्तमाः ।
वर्णैर्निजैर्निजैर्युक्ता ध्यातव्यास्तत्र संगताः ॥११॥

नादश्चंद्रसमाकारो बिंदुर्नीलसमप्रभः ।
कलारुणसमासांतः स्वर्णाभः सर्वतोमुखः ॥१२॥

शिरः संलीन कारो विनीलो वर्णतः स्मृतः ।
वर्णानुसारिसंलीनं तीर्थकृन्मंडलं नमः ॥१३॥ युग्मम् ।

चंद्रप्रभपुष्पदन्तौ नादस्थितिसमाश्रितौ ।
बिंदुमध्यगतौ नेमिसुव्रतौ जिनसत्तमौ ॥१४॥

पद्मप्रभवसुपूज्यौ कलापदमधिश्रितौ ।
शिर स्थितसंलीनौ सुपार्श्वपार्श्वौ जिनोत्तमौ ॥१५॥

शेषास्तीर्थकराः सर्वे हरस्थाने नियोजिताः ।
मायाबीजाक्षरं प्राप्ताश्चतुर्विंशतिरहंताम् ॥१६॥

गतरागद्वेषमोहाः सर्वपापविवर्जिताः ।
सर्वदा सर्वलोकेषु ते भवंतु जिनोत्तमाः ॥१७॥ कलापकम् ।

देवदेवस्य यच्चक्रं तस्य चक्रस्य या विभा ।
तयाच्छादितसर्वांगं मां मा हिंसन्तु पन्नगाः ॥१८॥

देवदेवस्य यच्चक्रं तस्य चक्रस्य या विभा ।
तयाच्छादितसर्वांगं मां मा हिंसन्तु नागिनी ॥१९॥

देवदेवस्य यच्चक्रं तस्य चक्रस्य या विभा ।
तयाच्छादितसर्वांगं मां मा हिंसन्तु गोनसाः ॥२०॥

देवदेव.— हिंसन्तु वृश्चिकाः ॥२१॥

देवदेव.— हिंसन्तु काकिनी ॥२२॥

देवदेव.— डाकिनी ॥२३॥

देवदेव.— शाकिनी ॥२४॥

देवदेव.— राकिनी ॥२५॥

देवदेव.— लाकिनी ॥२६॥

देवदेव.— शाकिनी ॥२७॥

देवदेव.— हाकिनी ॥२८॥

देवदेव.— हिंसन्तु राक्षसाः ॥२९॥

देवदेव.— व्यंतराः ॥३०॥

देवदेव.— भेकसाः ॥३१॥

देवदेव.— ते ग्रहाः ॥३२॥

देवदेव.— तस्कराः ॥३३॥

देवदेव.— वह्नयः ॥३४॥

देवदेव.— श्रृंगिणः ॥३५॥

देवदेव.— दंष्ट्रिणः ॥३६॥

देवदेव.— रेलपाः ॥३७॥

देवदेव.— पक्षिणः ॥३८॥

देवदेव.— मुद्गलाः ॥३९॥

देवदेव.— जंभकाः ॥४०॥

देवदेव.— तोयदाः ॥४१॥

देवदेव.— सिंहकाः ॥४२॥

देवदेव.— शूकराः ॥४३॥

देवदेव.— चित्रकाः ॥४४॥

देवदेव.— हस्तिनः ॥४५॥

देवदेव.— भूमिपाः ॥४६॥

देवदेव.— शत्रवः ॥४७॥

देवदेव.— ग्रामिणः ॥४८॥

देवदेव.— दुर्जनाः ॥४९॥

देवदेव.— व्याधयः ॥५०॥

श्रीगौतमस्य या मुद्रा तस्या या भुवि लब्धयः ।
ताभिरभ्यधिकं ज्योतिरर्हः सर्वनिधीश्वरः ॥५१॥

पातालवासिनो देवा देवा भूपीठवासिनः ।
स्वःस्वर्गवासिनो देवा सर्वे रक्षन्तु मामितः ॥५२॥

येऽवधिलब्धयो ये तु परमावधिलब्धयः ।
ते सर्वे मुनयो दिव्या मां संरक्षन्तु सर्वतः ॥५३॥

ओं श्रीः ह्रीश्च धृतिर्लक्ष्मी गौरी चंडी सरस्वती ।
जयाम्बा विजया क्लिन्नाऽजिता नित्या मदद्रवा ॥५४॥

कामांगा कामवाणा च सानंदा नंदमालिनी ।
माया मायाविनी रौद्री कला काली कलिप्रिया ॥५५॥

एताः सर्वा महादेव्यो वर्तन्ते या जगत्त्रये ।
मम सर्वाः प्रयच्छंतु कान्तिलक्ष्मीं धृतिं मतिम् ॥५६॥

दुर्जनाः भूतवेतालाः पिशाचा-मुद्गलास्तथा ।
ते सर्वे उपशाम्यंतु देवदेवप्रभावतः ॥५७॥

दिव्यो गोप्यः सुदुष्प्राप्यः श्रीऋषिमंडलस्तवः ।
भाषितस्तीर्थनाथेन जगत्त्राणकृतोऽनघः ॥५८॥

रणे राजकुले वह्नौ जले दुर्गे गजे हरौ ।
श्मशाने विपिने घोरे स्मृतौ रक्षति मानवम् ॥५९॥

राज्यभ्रष्टा निजं राज्यं पदभ्रष्टा निजं पदं ।
लक्ष्मीभ्रष्टाः निजां लक्ष्मीं प्राप्नुवन्ति न संशयः ॥६०॥

भार्यार्थी लभते भार्या पुत्रार्थी लभते सुतम् ।
धनार्थी लभते वित्तं नरः स्मरणमात्रतः ॥६१॥

स्वर्णे रूप्येऽथवा कांस्ये लिखित्वा यस्तु पूजयेत् ।
तस्यैवेष्टमहासिद्धिर्गृहे वसति शाश्वती ॥६२॥

भूर्जपत्रे लिखित्वेदं गलके मूर्ध्नि वा भुजे ।
धारितः सर्वदा दिव्यं सर्वभीतिविनाशनम् ॥६३॥

भूतैः प्रेतैर्गृहैर्यक्षैः पिशाचैर्मुद्गलैस्तथा ।
वातपित्तकफोद्रेकैर्मुच्यते नात्र संशयः ॥६४॥

भूर्भुवः स्वस्त्रयोपीठवर्तिनः शाश्वता जिनाः ।
तैः स्तुतैर्विन्दितैर्दृष्टैर्यत्फलं तत्फलं स्मृतैः ॥६५॥

एतद्गोप्यं महास्तोत्रं न देयं यस्य कस्यचित् ।
मिथ्यात्ववासिनो देयम् बाल-हत्या पदे पदे ॥६६॥

आचाम्लादितपः कृत्वा पूजयित्वा जिनावलिम् ।
अष्टसाहस्रिको जाप्यः कार्यस्तत्सिद्धिहेतवे ॥६७॥

शतमष्टोत्तरं प्रातर्यं पठन्ति दिने दिने ।
तेषां न व्याधयो देहे प्रभवन्ति च सम्पदः ॥६८॥

अष्टमासावधिं यावत् प्रातः प्रातस्तु यः पठेत् ।
स्तोत्रमेतन्महातेजस्त्वर्हद्विम्बं स पश्यति ॥६९॥

दृष्टे सत्यार्हते बिंबे भवे सप्तमके ध्रुवम् ।
पदं प्राप्नोति विश्रस्तं परमानंदसंपदां ॥७०॥ युगमम्

इदं स्तोत्रं महास्तोत्रं स्तुतीनामुत्तमं परम् ।
पठनात्स्मरणाज्जाप्यात् सर्वदोषैर्विमुच्यते ॥७१॥

॥ इति ऋषिमंडल-स्तोत्रम् संपूर्णम् ॥